

Predikan i Kindaholms församling 2015 av Tobias Bäckström

Trettondag jul, Epifania

”Guds härlighet i Kristus”

Jes 60:1-6

Kol 1:11-14

Matt 2:1-12

Ps: 130:1-3, 128:3-5, 130:4-7, 134

Det äldsta namnet på Trettondag jul är Epifania, uppenbarelse. Den här dagen firade man att Jesus uppenbaras som Guds son. Det är ju tretton dagar sedan Jesus föddes, åtminstone om man räknar juldagen som dag 1, och vi får tänka oss att Josef och Maria nu fått rum i härbärgat. Men fortfarande är det bara känt i en liten krets vad som verkligen har hänt. Änglauppenbarelsen skedde ute i ödemarken, utanför herdarnas krets var det inte många som visste att Messias nu var född. Uppenbarligen hade ju inte nyheten nått Jerusalem i alla fall.

Men om Jesus föddes juldagen så är det nu, från och med Trettondagen som det blir officiellt. Messias, Judarnas kung är född det blir idag officiellt proklamerat i rikets huvudstad Jerusalem. Det intressanta är att budbärarna kommer från ett land långt utanför Israel, det är andra som talar om för judarna vad som har hänt. Vad de var för några är lite av ett mysterium. Stjärntydare kallas de i den nuvarande översättningen. *Mager* står det i den grekiska grundtexten. Och enligt traditionen var det tre kungar som kom på besök. Kanske vi helt enkelt kan nöja oss med beteckningen vise män, det finns goda skäl till att anta att de faktiskt var visa och ödmjuka personer.

Hela den judiska tron fokuserade på en kommande Messias, ättlingen till kung David. Nog är det lite av en ironi att de som var först med insikten att han äntligen var född, var tre främlingar som kom från ett annat land. Men hur togs budskapet emot? Jublande man nu i Jerusalem över de fantastiska nyheterna?

Nej, det står att Herodes, och hela Jerusalem med honom, blev oroliga. Ordet ”orolig” är lite i svagaste laget för att göra det grekiska ordet rättvisa. Uppror, bestörtning hade kanske varit bättre. Trots att det var *deras* kung, *deras* Messias som saken gällde kände de ingen glädje, de greps inte av nyfikenhet eller vilja att böja knä vid Jesusbarnet tillsammans med de främmande kungarna.

När Herodes kallade till sig sina skriftlärda för att kontrollera de vise männens historia med deras egna skrifter, så visade han indirekt att han tog historien på allvar. Han avfärdade det inte, han skrattade inte åt de vise männen: ”här finns ingen nyfödd kung, ni har gått vilse i era stjärnkartor, åk hem igen.” Nej, han räknar helt seriöst med att Messias, den som skrifterna talar om, verkligen har blivit född.

Ändå vet vi hur den maktgalne despot gjorde. Han tvekade inte att döda alla gossebarn i Betlehem bara för att vara på den säkra sidan att verkligen ha krossat Messias också. Hans egen Messias.

Herodes var en person där makten att stigit honom över huvudet. Makten betydde allt för honom. Och uppenbarligen var inte heller resten av Jerusalem så intresserade av deras Messias. De föredrog status quo, man vet ju vad man har men inte vad man får.

Istället var det alltså de utomstående, främlingarna, det var de som hade vett att sätta värde på denne Messias. Trots att det inte ingick i deras religion eller tradition. Men de såg med andra ögon, de insåg att här hände det viktiga saker, saker som inte bara angick Israel och det judiska folket utan hela världen. De var kungar, precis som Herodes, och de vill vara med och tillbe kungarnas kung.

Ibland kan det vara så att man inte riktigt kan se klart när man själv är inblandad i något, när man befinner sig i händelsernas centrum. Makten kan förblinda. Eller så kan önskan att behålla status quo leda till att all förändring är av ondo. Det händer ju mycket in svensk inrikespolitik nu, med överenskommelser för att säkra makten hos en minoritetsregering. Är det bra eller dåligt? Det kan vara svårt att se klart och vi vet inte vad detta kan leda till i förlängningen. Men det jag ser är en regering som vägrar att släppa ifrån sig makten trots att legitimiteten för denna makt är väldigt svag. En sådan regering riskerar att bli maktfullkomlig, där makten i sig blir det viktigaste.

Herodes gick med öppna ögon in för att krossa just den som hans egna heliga texter talade om, han vägrade släppa ifrån sig makten. Medan de som inte hade dessa texter som sina egna det var de som hyllade Jesus som Messias.

De vise männen visade sin storhet i sin ödmjukhet. Ingen kan klandra dem för att de först kom till Jerusalem, rikets huvudstad. Det var ju trots allt en kung som blivit född. Och de ser inte heller med förakt när det här landets skriftlärd börjar leta i sina egna skrifter för att jämföra med det som de hade kommit fram till. Tvärtom lyssnar de artigt och följer sedan anvisningarna. Det var till Betlehem de skulle.

Och i Betlehem när de fick huset utpekad, kanske av en herde, så vände de inte på klacken när de såg de fattiga föräldrarna. De såg ett gossebarn som såg ut som alla andra. Det fanns ingen lysande gloria som svävade ovanför Jesusbarnets huvud även om vissa konstnärer har fått för sig det. Men de vise männen ryggade inte tillbaka inför det oansenliga, de tvekade inte om vem det var, de föll ner sida vid sida med de enklaste herdar. Hyllade barnet och räckte över sina gåvor.

Det är denna fördomsfrihet som bevisade deras sanna vishet. De sökte judarna konung helt förutsättningslöst. Fanns han i palatset hade de gått bra. Nu fanns han i ett fattigt hem, och det gick lika bra. Det är denna förutsättningslöshet som vi får ta till oss och bära med oss när vi söker Jesus och när vi faller och hyllar honom. Snart har du möjlighet att falla på knä på altarrunden i tillbedjan inför Mysteriet, att Jesus kommer till oss under bröd och vin. När du gör det gör du det sida vid sida med både kungar och herdar.